

hvervene og jordbrugets ejerformer som en række samfundsmæssige forhold, herunder natur og miljø, udviklingen i landdistrikterne mv.

Lovens titel »Lov om landbrugsejendomme« foreslås – som nævnt under bemærkningerne til forslaget nr. 1 – ændret til »Landbrugsloven«, idet den nuværende titel ikke længere er dækkende. Loven omtales i almindelig sprogbrug normalt som »landbrugsloven« – undertiden også som »landbrugets grundlov«.

Ændringen af lovens titel skal præcisere, at lovens regler ikke udelukkende finder anvendelse på landbrugsejendomme, men også på landbrugsbedrifter, der kan omfatte ejendomme, der ikke er noterede som landbrugsejendomme efter reglerne i lovens § 2. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget nr. 1-5

Lovforslaget indeholder flere hovedpunkter:

1) Strukturpolitiske regler

Lovens regler om sammenlægning mv., der regulerer strukturen på ejendomsniveau, og reglerne om samdrift og forpagtning, der angår bedrifter, hvori der indgår flere ejendomme, ændres, bl.a. for at bevare flest mulige bæredygtige landbrugsejendomme.

Et vigtigt element heri er »byggeklodsprincippet«, hvor en landmand f.eks. kan etablere sig på en landbrugsejendom og derefter udvide bedriften ved køb af en eller flere selvstændige ejendomme, der evt. hver for sig kan udbygges med husdyrproduktion op til en vis størrelse. Ved gradvis nedtrapning kan de enkelte landbrugsejendomme igen afhændes hver for sig. Forpagtning af landbrugsjorder til samdrift, hvor ejeren typisk bliver boende i ejendommens bygninger, kan ligeledes indgå i byggeklodsprincippet. Det giver mulighed for at lette generationsskiftet og for at bevare landbrugsejendomme som selvstændige enheder, uden at dynamikken og mulighederne for at foretage strukturtilpasninger mistes.

En stramning af arealgrænsen ved sammenlægning fra 150 ha til 100 ha bidrager således til at bevare ejendomme af en passende størrelse, der kan drives selvstændigt, eller som kan indgå i en bedrift bestående af flere ejendomme (byggeklodsprincippet).

Lovforslaget indeholder tillige regler, der tager sigte på, at der gives mulighed for at få erstatningsjord som kompensation for arealer, der i forbindelse med etablering af våde enge eller lignende ikke længere må tilføres gødning. Sådanne arealer sidestilles med fradragarealer, der ikke skal medregnes ved lovens arealgrænser, jf. bemærkningerne til de enkelte bestemmelser under nr. 13 og 21.

Reglerne om fortrinsstilling til suppleringsjord foreslås udvidet for at tilgodese, at ejere af landbrug under 70 ha i højere grad kan få mulighed for køb af suppleringsjord.

Lovforslaget indeholder således en udvidelse af kredsen af jordbrugere, der kan gøre krav på fortrinsstilling, idet afstandsgrænsen i § 13, stk. 3, udvides fra 1 km til 2 km. Samtidig lempes reglerne, således at en nabo, der ønsker fortrinsstilling, ikke længere skal fremkomme med et pristilbud i forbindelse med naboerklæring, hvor der fremsættes ønske om suppleringsjord. Som noget nyt stilles der krav om, at en nabo, der ønsker fortrinsstilling, skal kunne dokumentere et vist praktisk kendskab til landbrug. Der kan henvises til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser under nr. 13, 16 og 18.

For at styrke mulighederne for at foretage fleksible og midlertidige driftstilpasninger i overensstemmelse med byggeklodsprincippet forenkles og lempes reglerne for samdrift og forpagtning, idet der foreslås indført en arealgrænse for samdrift på 300 ha. Der vil dog fortsat være mulighed for at samdrive mere end 300 ha, hvis der kun indgår arealer fra op til 5 landbrugsejendomme.

Herudover er det hensigten, at der gennemføres en stramning af de nugældende regler for etablering af større husdyrproduktioner (over 250 DE) på den enkelte ejendom, idet der stilles krav om, at den pågældende landmand skal eje al jorden for den del af produktionen, der overstiger 250 DE.

Endvidere er det hensigten at fastsætte en grænse på 750 DE pr. bedrift, der dog kan overskrides, hvis den pågældende landmand ejer al den nødvendige jord til gødningsudbringning fra hele husdyrholdet. Grænsen på 750 DE pr. bedrift svarer til, at en landmand f.eks. kan eje 3 ejendomme, hvor der kan etableres en husdyrproduktion på 250 DE på hver ejendom. Der er her tale om en væsentlig stramning, idet der efter de gældende regler som udgangspunkt er en grænse på 500 DE på en landbrugsejendom, dvs. op til 1.500 DE fordelt på 3 ejendomme.

En landmand vil således kunne etablere en husdyrproduktion på indtil 750 DE på 3 landbrugsejendomme, når kravet om egen jord (arealkravet) opfyldes for den enkelte ejendom. Landmanden vil efter byggeklodsprincippet kunne udbygge husdyrproduktionen i flere produktionsenheder på f.eks. hver 250 DE, der som hovedregel kan afhændes/erhverves som selvstændige enheder, uden at der i denne forbindelse bliver tale om, at der skal ejes mere jord inden for bedriften.